

# DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.  
Megjelenik mindennap,  
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos :  
**Kutasi Imre.**  
Szerkesztő :  
**Katona Imre.**

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház.  
Kiadóhivatal : Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.  
Hirdetések a legmórékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.  
**Egyes szám 4 kr.**

## Alkudozások.

Debreczen, febr. 7.

Rendben van minden. Főlélegzenek azok, a kik nagyon félnek az újabb kormányválságtól, mert nagyon alapos okuk van tőle félni, hogy vége szakad az egyének befolyásának, a pájtáskodásnak és a protekciónak, melyből egész sereg ember tartja fenn magát.

Rendben van minden, azt mondta egy bécsi távirat, mely olyan, mint a messziről jött ember. Azt mondja, a mit akar.

Messze, nagyon messze van Bécs olyan értelemben, hogy a hivatalos személyekben és a befentes környezetben kívül nem igen tudja azt senki, mi történik ott.

Talán ez a legfőbb oka annak az ingadozásnak, melyet a kormány és annak elnöke tanusítanak minden kérdésben, legfőképp pedig az egyházpolitikai ügyekben, melyeknek sorsáról az előismeretlen félhivatalos sajtó is csak találgatásokba mer bocsátkozni.

Figyelje meg akárki, hogy vége van annak a félhivatalos újságírásnak, melyet ezelőtt ösmertünk. Annak, hogy tegyük föl: a Nemzet egész határozottsággal megírta idő előtt, mi fog történni ebben vagy amabban a kérdésben. Hogy apróra kibeszélte a kormány terveit, az előterjesztéseket és a törvényjavaslatokat, melyeket aztán le is tettek a képviselőház asztalára csalhatatlanul.

Addig volt ez így, amíg bizott a kormány a tetteinek legfelsőbb jóváhagyásá-

ban és a párt, a parlamenti többség szavazataiban.

Most egyikben sem bizik a kormány föltétlenül. Sem az elsőkben, sem a másodikban. És ez az oka, hogy nem meri a terveit kimondani és még kevésbé meri azokat kiírni az újságba, a mi nagy felelősséggel van összekötve, mert a nyomtatott betűre hivatkozni lehet.

Igen-igen kedvezőtlen szél fúj az egyházpolitikai kérdésekben, annyi bizonyos. A szabadelvű tábor meg van oszolva olyanokra, a kik egészen szabadelvűek, olyanokra, a kik félig szabadelvűek és olyanokra, a kik egy csöppet sem szabadelvűek. És ha mindezek az elemek szeretnének is megmaradni a pártban, melyben oly kényelmes meglenni, mikor nem elvi kérdések vannak szónyegen, a liberális alkotások küszöbéről a leghivebb szavazó mamelukok is kifelé tódulnak, mert nem bizonyosok a győzelemről és arról, nem lesznek-e a maguktartásának ugynevezett konzekvenciái.

Legjobb szeretnék ezek a jó urak, ha sohase került volna föl az egyházpolitika, mely olyan nyugtalan napokat szerez nekik. És ennek a gyáva szellemnek már csak halvány eredménye az a szürke újságírás, melyből meg nem lehet tudni: mit akar hát és mit nem akar a miniszterelnök és a kultuszminiszter.

Az újabb kabinetválság hírének meg fogadják el valóban a félhivatalosok, de egy perczig sem merik azt vitatni, hogy áll és érvényes az a program, melynek alapján Wekerle miniszterelnökséget vállalt. Emlegetnek sorrendet, következetes-

séget, szabadelvűséget, bátorságot, de megmaradnak az általánosságok ködében és nem lépnek elő azzal az egyszerű kijelentéssel, hogy igenis Wekerle akarja mindazt, a mit akart két hónap előtt, főleg pedig hogy akarja a kötelező polgári házasságot és vagy keresztülviszi azt, vagy meghátrál a kabinetjével és a pártjával együtt — győzelmesen, mert hisz ez esetben a győzelemnek ez az egyetlen útja.

A kísérletek, a félrendszer szabályok a szabadelvűség kérdéseiben bukást jelentenek, vagy a mi annál is rosszabb, alkuvást. Azt jelenti az, hogy részletekben kompromittálják a valódi liberalizmust, összezsugorítva a nagyhangú programot a zsidó vallás recepcziójára és az állami anyakönyvek behozatalának elméletére.

Ennyi az, a mivel a miniszterelnök Bécsben elő állott, hogy mégis tenni lássék és hogy ismét lehetne nagy beszédek tartani a szabadelvűségről, melyet épen ez a habozás és ingadozás csufol meg lépten-nyomon.

Ugy, ahogy az állami anyakönyvekről szóló javaslat tervezve van, nem fogadja azt el még a képviselőház sem. És tán egyenesen az a cél, hogy a végén itt is hozzanak egy két szakaszos törvényt, melyben lesz nagyon szép és hangzatos jövő muzsika, de nem lesz nyoma sem a szabadelvűség gyakorlati érvényesülésének.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 6-ikán. A mult szombati izgatottságnak tegnap már semmi nyoma sem látszott a képviselőházon. A kedélyek megnyugodtak, az ok nélkül fölkorlácsolt szenvedélyek lecsillapultak

## A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

### Rossz hangulatban.

Kapff-után Krónika író.

A nagysága rossz kedvű volt. Miért, ki tudná okát adni? Már korán reggel kellett ezt a szobaleányunk sajnos tapasztalnia. Anna, a szobaleány nagyon korán huzta fel a rolettát s ezzel nagy bosszúságot okozott nagyságának. — Mert így lehetett látni, hogy künn ugyancsak zuhog az eső! Pedig a nagysága elegáns toalettejében éppen ma akart „kirukkolni“. A szobaleány azt is megsejtette, hogy Tordai ur is éppen ma szándékozott a városligetbe lovagolni. Tordai ur, a dus gazdag Tordai bankár fia, nagy sportman volt, — ez csapta a levét a bájos nagysága körül.

Kedves asszonyka volt a „nagysága“, olyan jól állt neki a naivság. A mai tervezett sétának ugyan bucsút mondhatott, csoda-e, ha ugyancsak oda szölt az Anikónak, a miért az a rolettát felhuzta.

Éppen most jön a „nagyságos“ ur, a szobaleány alázatosan meghajtotta magát előtte. — A „nagyságos“ ur az előbb kelt fel, vigyazva, hogy nejt fel ne keltse. Egyedül, mint rendesen — itta meg ma is kávéját s most az irodába készült. Öreges, de azért ép, s barát-

ságos arcú férfi volt. — Pár év előtt vette el nejt, egy elszegényedett hivatalnoknak leányát.

Neje most már theázott. — Thea mellett ugyancsak elgondolkozott mit tegyen, mert e reitendő időben nem mehetett sehova. A francia regény is untatta s az új zeneművek még nem érkeztek meg.

Ekkor belépett férje:

— Jó reggelt akartam neked kívánni gyermekem.

— Jó reggelt — szölt neje hidegen.

— Rossz kedvű vagy — szölt férje sóhajtvá.

A szép asszony ezt csakugyan elmondhatta magáról.

Hát nem volt-e oka arra, s hogy öreges férje mellett elégedetlenül éljen? Nem panaszkodhatott s nem is panaszkodott. Balgaságában maga választotta éppen e sorsot magának.

— Ugyanolyan kedvben vagyok — viszonzá szárazon — mint rendesen.

Ez még rosszabb felelet volt. Ez a „rendesen“ kétségbeejtő szó volt. A szegény tanácsos egy bucsucsókot próbált adni. De nejének csupán kezét csókolta meg s távozott.

A nagysága egyedül maradt. De mihez kezdjen. Befonatja a haját, azt a dus aranyszálakat szobaleányával, Annával. Volt is dolga a szegény leánynak; majdnem arcul-ütötte haragjában.

— Megyek — gondolta Anna — bár az ur olyan jó.

De az arcul-csapás elmaradt, a nagysága meglegedett a fenyegetéssel; azután kendőt borított szép hajfonataira, azután rávetette magát a kényelmes pamlagra, hogy az unalmas francia regényt tovább olvassa. Egy pohár sherry, meg egy pár szelet kaviár újra felelevenítette. A regényt azért még mindig unalmasnak találta s a vihar még dühöngött.

Ekkor körülbelül dél felé, a szobaleány Tordai urat jelenté.

— Jaj de ostoba, hát nem tudta mondani, hogy nem vagyok otthon?

— Nagysága erre nézve nem adott semmi parancsot.

— Ezt magától is ki találhatta volna.

A nagysága arca felderült. Most először látogatta őt meg Tordai oly időben, midőn bizonyosan tudta, hogy férje nincs otthon. Ezt eddig nem tette s így bizonyára e lépése fontos jelentőségű. Ha elutasítja, ez a szakítással egy jelentőségű. Tudta a bájos asszonyka, hogy Tordai, az arany ifjuság jeles képviselője, őt szereti. Ah, mily kellemes változást fog ez életében, az örökös egyhangúságban előidézni. Hirtelen elhatározással levété a kendőt fejeéről.

— Hozza hamar rendbe a hajamat, Anna s kérje meg Tordai urat, sziveskedjék pár pillanattig várakozni.

Anna megijedt. Most igazítsa meg asszonya haját. Ez nem kis munka. Nem is ment ez oly hamarosan, a hogy az urnó gondolta. Folyton

és így a ház az országos kiállításról szóló törvényjavaslatot simán és gyorsan intézte el. Ugron Gábor az idő rövidsége miatt hozzájárul az országos kiállítás rendezésének tervéhez. Ezzel kapcsolatban az ezredéves ünnepélyre nézve megjegyzi, hogy annál nem szabad figyelmen kívül hagyni a kulturális mozgalmakat. Ha azonban eredményeket akarunk elérni, akkor a törvényhozás kezébe kell letenni a munkát és azért szóló csatlakozik gróf Apponyi határozati javaslatához és elfogadja a törvényjavaslatot. — Harkányi Frigyes gyakorlati szempontból világítja meg a kérdést és azt fejtegeti, hogy más, mint országos kiállítást, sikerrel nem rendezhetünk. — Gróf Apponyi Albert zárbeszédeben utalt a kormányelnök által az ezredéves ünnepélyre nézve előterjesztett tervezet azon hiányára, hogy nem említette föl azt, hogy ez alkalommal a magyar állami és nemzeti önállósága a világ előtt meggyőzőleg dokumentáltassék. Szólt utal azokra a titkos befolyásokra, amelyekbe mindannyiszor beleütközünk, valahányszor ilyen tárgyról van szó. Ezekkel a tényezőkkel a kormány magára hagyatva sokkal nehezebben fog megküzdeni, mintha az országgyűlés kiküldöttjei állnak oda és ez volt annak főindoka, nem pedig a kormány iránti bizalmatlanság, hogy szóló egy országos bizottság kiküldését indítványozta s ezért újból ajánlja határozati javaslatának elfogadását. Wekerle Sándor miniszterelnök a leghatározottabban kijelenti, hogy itt semminemű más befolyás nem érvényesülhet, ezt a kérdést tisztán saját elhatározásunk szerint fogjuk megoldani. Veszedelem térre lépnek, ha elfogadják azt, hogy azért kell országos bizottság a kormány háta mögött, hogy az ő jogos kívánatainak nagyobb súlya legyen. De nem is avarja szóló a kezét megkötni engedni ily bizottság kiküldése által s azért Apponyi határozati javaslatát nem forgathatja el. Gróf Apponyi rövid felszólalása után, a ház beadott határozati javaslatok mellőzésével elfogadta a törvényjavaslatot általánosságban s azután minden észrevétel nélkül részleteiben is. Negyedórai szünet után a ház megkezdte a tisztviselői fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. — A vitát Pulszky Agost előadó nyitotta meg, a ki behatóan ismertette a törvényjavaslatot, úgy a mint azt a pénzügyi bizottság megállapította és előadta azokat a szempontokat, amelyek a bizottságot eljárásában vezérelték. Az előadó 1 1/2 óra hosszat beszélt és ezzel két óráig kihúzta az ülést, úgy, hogy tulajdonképpen csak holnap fog megindulni a vita, a melyhez az ellenzék részéről Horánszky Nándor, Reiter János és Issekutz Győző, a kormánypárttól báró

lecsüggött egy-két hajszál, mi nem valami jól vette ki magát. Anna nem kapott ugyan nyaklevest de kapott szitkokat, ő meg viszont ugyan csak fenyegetődzött, hogy majd elmegy az „ur“-hoz.

— Menjen, gyalázatos portéka.

Az asszonyt nem zavarta meg ez incidens. A cseléd nagyon jól értett a házi teendőkhöz s azután a férje ki nem állhatta azokat a folytonos cselédváltásokat. Így Ilka nagysám meglehetősen komoran ment a salonba. Jó idejébe került, míg arczának szeretetreméltó kifejezést tudott kölcsönözni. Ez az ostoba Anna!

Tordai ur sem volt valami kitűnő hangulatban. Ő, a kitűnő gavallér, a „gigerli“ pedig most éppen egy asszonyt akar meghódítani.

Már a belépéskor bosszankodott Ilka nagysám azon, hogy Tordai nem hajta meg magát a divat kincért udvariasságával. Látszott ő rajta is a „rossz hangulat.“ Ilka nagysám, daczára a kissé rendezetlen hajfűrtjeinek, vagy talán éppen ezért szépen nézett ki. De Tordai urat a várakozás skeptikussá tette. Egy oly szép asszony miért piperézgeti oly sok ideig magát? Talán segédszerekkel szépi magát? Talán nem is oly fiatal, mint a milyennek látszik?

A társalgás nagyon unalmas mederben folydogált. Az időjárásról beszélgettek. Azt hittem, nagysádot a városligetben találom — szólt.

Ilka nagysám csodálkozva nézett reá. Hogyan, hát Tordai valóságos randevu-ra számított, arra, hogy egyedül az ő kedvéért megy oda,

Salmen Jenő és gróf Csáky Kálmán vannak eddig följegyezve.

— **Ujabb püspöki pásztorlevél a polgári házasság ellen.** A váci püspök is állást foglalt a polgári házasság ellen. Február 2-án körlevelét intézett megyés papságához, melyben felszólítja őket, hogy nagybőjt vasárnapján a polgári házasság ellen prédikáljanak. A püspök körlevele a házasság szentségét akarja megmagyaráztatni a híveknek, hogy megkülönböztetni tudják „a pusztán háztartási szerződéstől és polgári egybekelestől.“ A polgári házasság behozatalára a püspöki körlevél csak ezekben a szavakban szól, hogy: „Kivált a mostani időben“, nagyon fontos, hogy az egyház megmagyarázza híveinek a házasság szentségének mibenlétét.

— **A nemzetiségek Magyarországra ellen.** A magyarországi nemzetiségek részéről a múlt évben egy közös kongresszus egybehívása érdekében megindított mozgalmak, az állam közegeinek a háta mögött, titokban terjednek. Egy román, tót és szerb küldöttekből álló bizottság ült össze kedden Erdély egyik városában, hol egyértelműleg elhatározták, hogy a magyarországi nemzetiségek képviselői május 1-én, kongresszusra gyűlnek össze Bécsben. A kongresszus tiltakozni fog az erőszakos magyarosítás ellen, több nemzeti iskolát felépíttetik, hogy a nemzetiségek jellege és egyházi autonómiaja fenntartása mellett követelni fogja, hogy a nemzetiségek, melyek többé-kevésbé ki vannak zárva az államszervezetet alkotó és működő tagoknak sorából, hogy abban ők is résztvehessenek. A nemzetiségek által lakott vidékek közgazdasági fejlődését, nevezetesen a vasutak és országutak kiépítését is sürgetni óhajtják.

## Az a 300 frtos minimum.

Debreczen, febr. 7.

Boldog emlékezetű Eötvös József báró 1868-ban teremtette meg a népoktatási törvényt, mely — tekintve hazánk akkori tanügyének parlagi voltát, mindenesetre korszakalkotó volt. Ámde 25 év, különösen a tanügy és köznevelődés csecsemő korát élő országban, hosszú idő. Mint a kamaszkorát élő ifju, hamar kinövi ruháját és mást, testi formáinak alkalmasabbat, igényel. — Így az a 300 frtos minimális tanítói fizetés is rég vesztette el létjogát.

Minden józan gondolkodó ember, még ha nem is államférfi, beláthatja, hogy az a minimális tanítói fizetés, mit 25 évvel ezelőtt a törvény megállapított, már ma szegényfoltja az

lehet ő utána, — akár milyen kedvben is van, epedni?

— Hogyan hihette ön, e csuf időben.

— Vettem volna magamnak annyi fáradságot, hogy nagysádot mulattassam, de természetes, az asszonyok pompás toilletteiben nem tündökölhettek, hiába való fáradság.

Mily retentő dolog volt ez! Ily gunyosan beszélni a nőkről; — hát mit tud ő a női lélekről?

— Vagy a női ruha készítő lelkéről — folytatá — mely a női léleknek jó részét teszi.

— Ön ma kiállhatatlan. S elkezdtek enyeglegni, mint a házások. Ugy tűntette fel magát, mint egy kitűnő nőismerő s mégis azt állította, hogy a nőket alig ismerte. E mellett folyton orrára csapta monokliját, de nem úgy guszta, mint rendszeren s azután újra leeresztette, mintha nem volna a fáradságra érdemes.

Most felemelekedett.

— Nem akarom tovább haborgatni nagysága, de mégis bebizonyítom önnek azt, hogy nőismerő vagyok; ön ma „rossz hangulat“-ban van, én respektálom ezt s szerényen visszavonulok.

Gunyosan meghajta magát s elment. Kétségtelen, hogy többé nem jön vissza, zokon vette e rossz kedvet.

Szomoruan nézett maga elé. Hát rossz kedve nem marad büntetés nélkül? A szép asszony sem engedhet meg valamit magának? Hát nem

államnak, a kormánynak, lealacsonyító a tanügyre és a tanítóságra nézve.

Különösen ha végig lapozzuk az 1868/38 t. cz.-re vonatkozó országgyűlési naplókat, amelyekből megtudjuk, hogy az a nagy és bölcs államférfi, a ki ezen törvényjavaslatot akkor a ház asztalára letette, maga is csak az akkori pénzügyi viszonyok kényszerítő hatása alatt contemplálta a 300 frt minimális fizetést, melyhez lakás és kertilletmény hozzá járult.

Es kiből állott ezelőtt 25 évvel az a tanító sereg?

Nagyobbára qualificálatlan emberekből, kikre a nevezett törvény regresszív hatással nem birt és nem is birhatott, mert különben az iskolák egyszerűen tanerők nélkül maradtak volna. Az ily qualificatio nélküli egyénekre nézve 300 frt fixum, lakás és kert illetmény bizonyára áldás volt. Ha már most fontolóra vesszük, hogy a hatvanas években úgy az élelmiszerek, a munka, ruházati cikkek és általában minden szükséglet a mai árára harmad-negyed részét képezték, úgy bizonyára indokolva lesz, hogy miért szabták meg akkor a tanító fizetését 300 frt minimumban.

Azóta azonban sokat változtak a viszonyok. A tanítótól szakképzettséget kíván a törvény, az egyház, a társadalom.

Mint ember, mint a társadalom tagja, is sok kötelezettség hárul a tanítóra. A mellett úgy az élelmi szerek, mint minden egyéb szükséglet épen három-négyszerre drágábbak, mint ezelőtt 25 évvel volt.

A tanítótól is megkivánják, hogy lépést tartson a korrall, hogy mivelődjék, hogy azon nagy, felelősségteljes missziójának megfelelhessen a mi reá van bízva.

Es ezen misszió nem kissebb, mint a jövő generációk nevelése, tanítása. Es ez a társadalom, mely a haladást minden lépten-nyomon látja, mely halad a korrall, az árral; az a társadalom, a mely tudja, hogy nincs megállapodás, mert a megállapodás a maradiság; az a társadalom ne lássa be, hogy a kötelezettségek, az igények, a qualificacio növekedésével ő nem maradhat szűkbeüti, szűkmarku azon nagy testülettel szemben, melyre legdrágább kincset, a jövő nemzedék testi és szellemi kiképezését bizza? A magyar kormány akkor, abban az időben akarja újból szankezionálni azon szegénytelen 300 frtos minimumot a tanítóknak, a mikor Svájc férfi tanítóinak fizetését 1800 márkából 2000-2200-ra és a tanítónőkéit 1400 márkából 1800-2000-re emelte?

Es akadnak képviselők, kik örömmel üdvözlik ezen contemplált törvényjavaslatot akkor, mikor a szakminiszter maga sem örvend neki?

Vajjon megfontolták-e ezen örvendező képviselő urak, hogy mai napon miként élhet meg

lehet ő utána, — akár milyen kedvben is van, epedni?

A tükör elé lépett. Összeavart hajfűrtjei nem is rosszul vették ki magukat, de e megnyult, bosszus arcz? Bizonyára ez rettentette el férjét a tanácsos urat. Ezt a rossz kedv eredményét még a legpompásabb toillette is alig fogja helyre üthetni! Ez a rossz hangulat!

Az ajtó lassan kinyílt.

A tanácsos dugta be fejét. Szelid hangon kérdé:

— Még most is rossz kedvű vagy, lelkem?

Villámgyorsan ötlött eszébe:

— Férjem mindég megnyult, bosszus arczomat láthatja s azután a toillettet is ő rendeli, — jó ember.

Meghatott hangon szólt:

— Igen, — tulajdonképpen rossz kedvű vagyok! Anna bosszantott fel s azután egy unalmas látogatást, a fiatal Tordaiért, kellett el szenvednem. De — ezzel erőszakosan jó kedvre hangolta magát — számodra kedves Károlyom, nem vagyok rossz kedvű.

Nevető, kedves arczczal fordult férje elé.

Csak úgy sugárzott az örömtől.

— Mily ingerlően nézel ki! mily kecses frizura!

Az asszonyka érzé, hogy rossz kedve fokként tűnik el. A világon a leghálásabb dolog volt az, hogy Károlya eelőtt jó kedvű legyen. S valóban ennél szandékozott maradni.

— egy — a kivált körökhöz tartozó család 300-400 frtból?

Es ennek a tanítónak fizikailag is kell dolgoznia, mert 50-60 és néha még több rakoncátlan, neveletlen gyermekeket tanítani, fegyelmezni, idomítani, ahhoz fizikai erő is kell, nemcsak szellemi.

Es talán szegény ez az ország? Kiszáradtak berkei, kiapadtak haldus vizei és terméketlenné lettek kalász-tenyereket termő földjei? Hogy nem tudja jobban díjazni tanítóit? Oh nem, hisz látjuk évről-évre valahányszor a „reichsz-kriegs-miniszter“ póthitelt kér, legyen az 10-20 millió, keservesen bár, de csak megadják, a nélkül, hogy összerokadna alatta a nemzet! Csak a tanúgyre, a tanító anyagi ügyének türelmére tételére nem jut? Huszonhét ezer tanító sorsát szegyenletes hatszáz ezer frttal javítják! Valóban „difficile est satiram non scribere!“ Megváltották a tanító nyugdíjtörvényét. És hogyan? Az egész egy pium desiderium, mert negyven évi keserves munka után adná meg a kolduskönyvet. Vajjon 100 tanító közül, bányan érik el a 60-70 évet? És ha eléri egynemelyik, hány évig élvezheti aztán nyugdíját? És ezen „nesze semmit, fogd meg jól“-féle törvény ismét csak új terhet rótt a tanítóra! Hogy a társadalom részéről tapasztalt eme ridegség, szűkkeblűség nem járul hozzá, hogy a tanítóban lelkesedést keltsen hivatása iránt, a mire pedig oly nagy szüksége van, önként értetődik?

De a társadalom eme ridegsége és merev magatartása nemcsak a szűkmarkuságban, hanem a társadalmi érintkezésben is nyilvánul. Nemcsak, hogy a tanítót nem emelik fei magukhoz, a ki pedig társadalmi állásánál és miveltségénél, még hivatásánál fogva is megérdemelné, hanem majdnem mindenütt háttérbe szorítatják, a göggel határos mellőzéssel szegyenítik meg azt, a ki az ő gyermekeit neveli és tanítja!

Es mi annak az oka? Talán a tanító modora, miveltége nem áll azon a fokon, mint pl. ama pénzügyi, megyei vagy biztosítóügynökségi tisztviselő, a ki „befogadnak“ a társadalomba?

Nem, azt nem mondhatják, hanem egyedül azért, mert a tanító a fizetési „ranglétér“ ott áll a hol pl. apfedellus. Szegény tanító!

Nem ettől halat és mégis kikérgettek a városból! Vajjon mikor fog már, neked is derengni a megváltás hajnala!

Kuti Zsigmond.

## A kereskedőtanonczok nevelése.

Debreczen, febr. 7.

Kereskedéseinkbe többnyire 12-14 éves fiúk kerülnek tanonczokul. Sok esetben olyakat kapunk, kik iskolai tanulmányokra kevésbé alkalmasoknak bizonyultak. A szülő nem is csinál abból titkot, hogy a fiu még a hittanból is megbukott, minek is járassa tehát céltalanul iskolába? legyen boltosinas. Más esetekben szegényebb sorsuak, kivált gyámolatlan özvegyek szánják gyermekeiket a kereskedelmi pályára oly módon, hogy 3-4 évet ledolgozván, a tanoncz felszabadulva maga keresse meg kenyérét, s ne legyen többé terhére a szülőknél. Vannak ugyan kivételesek is, csak az a kár, hogy ezek ritkábbak.

Nagyobbára a fentebb felsorolt elemekből verődik össze a jövőbeli kereskedelmi testület. Az eltagadhatatlan tény, hogy nyílt üzlettel bíró kereskedőig csak olyanok küzdhetik fel magukat, kik az üzleti munkát, áruismét és főleg a vevőkkel való bánásmódot nem elméletből, de a naponkinti érintkezés lélekművelő és ügyesítő gyakorlásából merítik. Ezen személyes előnyök képezik a kereskedés alapját vagy legalább türelhető sikerének feltételét.

A felsőbb kereskedelmi intézetekből kilépő fiatal emberek a szabad tanulói életből rendszeren egészen más körbe emelkednek s ritkán van velük szerencsénk szerényebb kereskedelmi érdekekben ez idő szerint érintkeznünk, csaknem ismeretlenek ők reánk nézve, kik ma a hazai kereskedelem munkásai vagyunk.

Ma a kormány szigoruan megköveteli az iskolázást, nincs is hiány kitűnő tanárokból és minden kereskedő meggyőződhetik arról, hogy a tanárok kettőzött igyekezettel törekcsenek tanítványaikkal célzott érni, azonban az új nemzedék csekély kivétellel jóakarát és nemes igye-

kezet nélkül közönyösen végig pihen a tanulásra szánt két órát s kevés gondolja meg, hogy megnyit mulaszt az üzleti gyakorlatban s még ennél is mennyivel többet a saját érdekében. — a midőn a tanulmányokkal nem törődik.

Bizonyosan nem egy kereskedő gondolkozott már ez elszomorító tapasztalaton, eme valóban kínos állapot fölött, mely végzetesen kihat hazai kereskedelmünk jövőjére.

Hol rejlik itt a baj oka? hogy lehetne a fentforgó bajon segitenünk? Tény az, hogy az elgyötört, fáradt test nem teszi alkalmassá az embert szellemi foglalkozásra, de ha az előtt még is inkább elérhető volt a kereskedelmi tanonczok szellemi művelődése, mi hát jelenleg ennek lényeges akadályai?

Szerintem a kereskedő tanonczok szellemi művelődésében a legnagyobb hiba a vallási kegyelet mellőzése, s ezzel kapcsolatban az ifju nemzedék erkölcsi érzetében nem kielégítő ápolása.

Meggyőződésem szerint az ifju léleknek vallás-erkölcsi ápolásra, érzületben nemesedésre van legnagyobb szüksége, hogy szerencsésen fejlődjen.

Foglalkozunk ezen fontos életkérdéssel valláskülönbség nélkül mindannyian. Komoly kötelességünk teszi ezt a mindennapi tapasztalat, azon jogos önértet, mely a kereskedelmi osztályt a társadalom nagyjelentőségű testületének vallotta a multban s vallja a jelenben is.

Ha mi hazánknak becsületes, erkölcsileg jellemes kereskedőket akarunk nevelni, szilárdítsuk meg őket vallásosságban s fejlesszük erkölcsi érzületükben.

Ne sajnáljunk semmi áldozatot, hogy a vallás-tanítás s ennek remélhető gyümölcse a vallásosság és lelkiismeretesség a kereskedő tanonczok között alaposan és élet szabályozó módon tanítva legyen, mert ellenkező esetben nem is kívánhatjuk jogosan, hogy vagyunk alkalmazottaink által lelkiismeretesen kezeltessék.

Azt hiszem, igen fontos kérdés ez a mai veszedelmes áramlatban, midőn politikai irányzatok a felekezetek ősi jogait az iskolai életben is mindinkább korlátozni törekcsenek. — Ha nem eszmélünk s tette nem buzdulunk oly célból, hogy a kereskedők és iparosok tanonczai, ez a jövőben nagy befolyást gyakorlandó ember tömeg a vallás és erkölcs művelődésben hátra maradhasson, ugyan mi lesz hazánkból, ki segít rajtunk ez ügyben? A régi példabeszéd meggyőződése hangzik fel bennem, midőn én ügyet a tisztelt kartársak becses figyelmébe, áldozatkész lelkesedésébe ajánlva mondom: segíts magadon és az Isten megsegít.

Debreczeni kereskedő.

## Irodalom.

\* **Gazdász csárdás.** Kedvelt népzeneünk: Magyarai Kálmán, kinek több sikerült zeneszerzeményét, különösen magyar népdalait, csárdásait az egész országban ismerik, — az idén tartott „Gazdász-bál“ szép közönséget ismét meglepte egy csinos zeneművel: a legújabb „G a z d á s z c s á r d á s“-s a l, melynek hangjegyei itt fekszenek előttünk. A hangulatos l a s s u t, melynek koncepciója nem sablonszerű és melódiaja tiszta, minden reminisczenzia nélkül való, magyaros, — 4/4 ütemes f r i s s követi, mely annyira üde motívum, hogy öregebb zeneirőnek sem válnék szégyenére és annyira rythmikus, hogy nem csoda, ha a tánczosok nem tudnak vele betelni. A zongorakísérettel ellátott zenemű szöveg nélkül jelent meg, ami az író önzésére vall; inkább szöveg nélkül való legyen, mint rossz szöveggel ellátott. Harmadik része a munkának ismét lassu, melyet Magyarai a S z a b o l c s k a Mihály szép kis népdalára írt; méltó megzenésítése a szép kis népdalnak, — melyet itt közlünk:

Gyönyörű szép tündérország, szerelem:  
Azt hittem már, nem lellek fel sohasem.  
Bolyongottam én utánad eleget,  
Mig egy kis lány igaz utra vezetett.

Volt nekem már vezetőm, de hiába,  
Megtántam, hogy elindultam utána:

Az okozta sok keserű bolygásom,  
Bánat-ország erdejébe jutásom.

A kiállításban is csinos „G a z d á s z c s á r d á s“-t a szerző az ideai gazdász-bál lady-patronesse-ének: Vecsey Imréné született Csanády Piroska nrhölgynek ajánlotta. — Ebben a zenes világban, midőn már nagyrésze a czigányprimásoknak, brácsásoknak, Bunkó, Berkes, Dankó Pista módjára, szórjak a csárdásait, jól esik tapasztalni Magyarinál azt a szigorú önbírálatot és szerénységet, melylyel a világ elé lép egy-egy újabb szerzeményével és megvonul a reklám elől, mely annyi felfújt nagyságnak éppen a vesztét okozta. — A zenemű bármely könyvkereskedésben, vagy a szerzőnél szerezhető meg. Ara nincs jelezve.

## Különlék.

\* **A Széchenyi-lakoma.** A nemzeti kaszinó tegnap ünnepelte Széchenyi István grófnak emlékét a szokott ünnepies módon és hangulatban. A kaszinó nagytermeiben három hosszú asztal mellett mintegy 150 tagja a kaszinónak foglalt helyet. Az asztalok fénye ma is a megszokott volt s kiváló a társaság is, mely a nagy Széchenyi emlékét ünnepelni összejött. Lakomaközben a Széchenyi-serleggel Zichy mondotta a szokásos felkőszöntőt, Széchenyirek költői érzelmeit méltatva. Szép, lendületes szónoklata folyamán Széchenyinek két költeményét olvasta fel szabad fordításban. Felkőszöntőjét e szavakkal végzi: „Szinte látom lelki szememmel a legnagyobb szellemet az örültek házában. Magas karosszékben ül és fuvolán játszik. A fuvola hangjai elnémultak s egy ország felzokogott. Emlékszem rá, gyermek voltam én is sirtam. A hegy ormára köveket hordtak, azt mondták: Széchenyidombot állatának. Nem vittek előttünk nemzeti színű lobogót, hazafias ének és beszéd nem hangzott, — tiltva van. S így a néma, hideg, érzéketlen köhöz kellett folyamodnunk és ez mindennél ékezősőbban fejezte ki, a mit éreztünk. Pozsony mellett, a zerge-hegyre, én az időben még két kézzel hordtam a Széchenyi emlék-köveit. ma a megmaradt félkezemmel emelem fel e serleget, mondván: Legyen tisztelt, legyen áldott, legyen megszentelt a te emléked Széchenyi István.

\* **A Zola-kérdés.** A francia akadémia újabb választásainál Zola két ízben is kisebbségben maradt. De azért Zola nem csüggedt. Kijelentette tudniillik a Temps egyik tudósítója előtt, hogy mivel van akadémia, ő mindaddig pályázik, a mig meg nem választják. Meghunyászkodásnak tekintené, ha abban hagyná a harczt. Neki küzdeni s végül győznie kell. A Zola-kérdés tehát napirenden marad a francia irodalomban.

\* **A zsidó érsek milliói.** A külföldi lapok egy hírebből úgy látszik nem Kohn olmüzi érsek az első, a ki zsidó származása daczára ily magas egyházi méltóságra jutott. — Rotterdamban ugyanis ezelőtt 23 esztendővel halt meg Ulmann érsek, a ki zsidó vallásban ismerik, — az idén tartott „Gazdász-bál“ szép közönséget ismét meglepte egy csinos zeneművel: a legújabb „G a z d á s z c s á r d á s“-s a l, melynek hangjegyei itt fekszenek előttünk. A hangulatos l a s s u t, melynek koncepciója nem sablonszerű és melódiaja tiszta, minden reminisczenzia nélkül való, magyaros, — 4/4 ütemes f r i s s követi, mely annyira üde motívum, hogy öregebb zeneirőnek sem válnék szégyenére és annyira rythmikus, hogy nem csoda, ha a tánczosok nem tudnak vele betelni. A zongorakísérettel ellátott zenemű szöveg nélkül jelent meg, ami az író önzésére vall; inkább szöveg nélkül való legyen, mint rossz szöveggel ellátott. Harmadik része a munkának ismét lassu, melyet Magyarai a S z a b o l c s k a Mihály szép kis népdalára írt; méltó megzenésítése a szép kis népdalnak, — melyet itt közlünk:

\* **Régi harag.** Danka István és Varga András öcsényi csőszök, Szekszárdról jól becsudálkozva szánkáztak tegnap Öcsénybe, de mert a jó itálnak az a törvénye, hogy még több ivást kíván, otthon nem házaikba tértek, — hanem a korcsmába, ahol Danka egy régi haragosa, Szabó Csonka Mihály mulatott néhány jó barátjával. A haragosok közt csakhamar szóváltás támadt. — mire Szabó Dankát botjával fejbe vágta a szótól kilökte. De ezzel nem elégedett meg, hanem egyet gondolva, utána akart még menni, Danka veszélyben látván magát, a szótól levő táskából kivette forgópisztolyát és az üvegajtón keresztül Szabóra háromszor rálőtt s kétszer el is találta és oly életveszélyesen megsebesítette, hogy megmaradásához semmi remény, mert a golyó a bal tudón is keresztül hatolt. A csendőrség a gyilkos csőszét elfogta és a szekszárdi kir. ügyészségnek átadta.

\* **A trónörökös világköri utja.** Kalkuttából táviratozzák, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg

tegnap délután Dazjilingba utnak indult, honnét szerdán folytatja útját az északnyugati tartományokon át Rajputanába.

\* **Rövid hírek.** Petrillán Steiner Dávid kocsmáros ismeretlen tettesek meggyilkolták. — Róván Seres János odavaló lakos hét éves leánykaja a Körös jegén játszott. A jég leszakadt alatta s a szerencsétlen gyermek a víz alá merült. Már csak a holttestét huzhatták ki. — **Bedőlt ház.** Bolognában tegnap bedőlt egy lakóház, mely 9 embert temetett maga alá. Ezek közül 5 személyt holtan hoztak a napfényre. — **A tél Amerikában.** Amerikai lapokban olvassuk, hogy az ideai tél ott is igen zordon. Évek óta nem volt olyan hideg, mint ez évben. — **Tűz Szarvason.** Szarvason tegnap Golát János nagy háza kigyuladt, a tüzet azonban idején lokalizálta a tűzoltóság.

### A beteg cigány leány.

— A cigány összeírásnál történt. —

Sok jó cigánydolog esett a Fáraó ivadékok összeírásánál. Ez is egy, de ez szomorú. Körülkapja a füstös család a rendőrbiztos, a ki kikérdegeti őket. Végre egy fekete lilomszárra került a sor, a ki ott ült szomorúan a vaczok szélén. Le volt csigázva szegényke, mélytűzű éjfélete szempárja bánatos fényben uszott. Tán sirdogált a szép cigány leány.

— Hát te? — kiált rá a biztos.

A leány nem mozdul. A két keze össze van téve, mint aki imádkozik, a térdére fektetve s csendes hangon mondja:

— En nem számítok.

— Már hogy ne számítanál, hé.

A cigány-leány nem adott választ, leborult a vaczokra, mintha elvesztette volna minden erejét.

A vén cigány felett helyette:

— Meghal a szegény gyerek a gyűvő héten.

— Meg-e? — Hát olyan beteg? — kérdi a biztos.

— Nem beteg a.

— Hát akkor hogy tudja kend bolond észszel, hogy meghal, oszt épen akkúrátosan a jövő héten?

A vén cigány odasunyított a rendőrhöz, suttogva felett hogy a lány meg ne hallja:

Kivetette neki a kártyán az igazszáju Kolompárné. . . .

A lány szinte vonaglott az ágyon, összehúzódott és keservesen nyögött. Pedig hát semmi nemű baja nem volt. Sőt elég természetes volt a lány és meztelen karja elég gömbölyű.

Azt mondta az öreg cigány, hogy sokkal kövérebb volt, de azóta, hogy halálát tudja, napról napra fogy, nem tud enni, nem tud aludni és sir, hogy nagyon beteg, mindene fáj. Kikészítette az ünneplő rokolyáját, kimosta hogy abba temessék el. Mindenre elkészült.

Egy szót se tudtak ezután kivenni a szép cigány-lányból, akinek az igazságos száju Kolompárné kivetette a halálát. Csak nyögött és mind összébb húzódott, hogy ő már nem számít, ne fagassák.

Az öreg cigány nagy fatalizmussal csóváltgatta fejét, mintha ezt akarta volna mondani: „hisz esz így van. eszen már a Devla se segít.“ Kétségtelenül ő is hitte, hogy a lány meghal a jövő héten. — Ha egyszer úgy mutatta a kártya.

Az egész család hitte, de azért, ha azt kérdezték tőlük: mi a baja a lánynak, azt felelték, semmi.

Pedig dehogyan semmi. Nagy beteg volt: a babona suggestiója gyötörte. Erőt vett rajta az a gondolat, hogy a jövő héten meghal, 20 nap óta az a betegsége, mely elcsigázza, lerontja, se nem eszik, se nem alszik, fáj mindene, jön a halál érte és meglehet, a jövő héten meg is hal a szép cigányleány. . . ha persze a kártya által kiszabott időig — nem eszik.

### NAPI HIREK.

#### Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utcán. Naponként előadás. Késedete este 7 órakor.

Nagy sötétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. a. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. ítélő tanács hivatalos órái: d. e. 8-12-ig, d. a. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár: nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Febr. 11. A függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében.

Febr. 12. Alarczos bál a Margit-fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. fiókegyletének közgyűlése.

Febr. 12. Czigánybál a Koronában.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű táncszertétele a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. Esküdtészeki tárgyalás Kaszás József kontra Leszkay.

Febr. 18. A kereskedő ifjak dalestélye a Bikában.

Febr. 19. A kölcsönös segélyző egylet közgyűlése a városháza nagytanácstermében d. e. 10 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színház tanácstermében.

Febr. 26. Iparos kör közgyűlése.

Márc. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután három órakor a városháza nagy tanácstermében tartotta meg ülését. Az ülésen felolvasott és f. évi január hóról szóló polgármesteri jelentés szerint a rendőrség által 143 egyén tartóztatott le, akik közül 27 a kir. ügyészségnek adatott át, míg a rendőrség maga 116-ot büntetett meg. A városból és a városon keresztül 76 csavargó toluccsoltatott el. — Allami adó fejében január hóban 10748 frt 75 kr fizettetett be a városi adópénztárba. — A községi bíróság ügyforgalma a jelentés szerint 346 új ügyet tüntet fel, melyből 327 elintéztetett s restancziának csak 19 maradt. — A közigazgatási bizottsági ülésen a főorvos, tanfelügyelő, pénzügyigazgató jelentéseit tudomásul vette a bizottság.

— **Egészségi viszonyok Debreczenben.** A város főorvosának, Dr. Sár váry Gyulának a városi tanácshoz beterjesztett jelentése szerint jelenleg rendkívül kedvező az egészségi állapot városunkban. Az egészség csak úgy dühöng. Ha van is betegedés, a légzőszervek hurutos bántalmából áll. Toroklob, hagymáz, roncsoló toroklob, csak egyes esetben fordul nagy ritkán elő.

— **A szegény és dologház ügyében alakult bizottság kiküldöttei,** tegnap délután a városházán K ö r n e r Adolf tanácsnok szobájában tartotta meg ülését. V e c s e y Imre polgármesteri titkár előterjesztette a javaslatot, a tervezetet és a költségvetést. A bizottság általunk a régebben ismertetett adatokat elfogadta, magáévá tette s a nagy bizottság elé terjeszti egy hosszabb jelentés kíséretében. Ezt a jelentést még a tegnapi nap folyamán elkészítették, abban azonban, hogy mely napra hívják össze a nagy bizottságot, — nem hoztak határozatot.

— **Debreczen utcáinak a rendezése.** Debreczen város építészeti és szépitészeti bizottsága ma délután 3 órakor, a városháza nagytanácstermében ülésre jön össze. A bizottságnak ezutal fellette érdekes és fontos tárgya lesz: Debreczen város utcáinak a rendezése. A bizottság ezutal ugyan nem kerit és nem is kerithet sort minden utcára, de lassankint hisszük és reméljük is, hogy sor kerül valamennyire.

— **Házassági statisztika.** Beköszöntött a farsang, szaporodik a házasságok száma. Januárban a reformátusoknál 47, a katolikusoknál 11 az ágostaiaknál 2 és a zsidóknál 3 pár esküdtött örök hűséget egymásnak.

— **Milyen lesz az új városháza?** Városunk közönségét bizonyára érdekelni fogja, hogy külső csinijára milyennek tünteti fel a tervrajz Debreczen város új kétemeletes városházát? Ma volt alkalmunk ezt a tervrajzot díszes kivitelében, egész szinppójában láthatni. A tervrajz szerint a városház előtti oszlopcsarnok megmaradna, sőt a második emeletet kupolázó kapu felett két kis tornyot is kapna. Ezek háta megett, de arányosan dombortók emelkedne fel a nagy őrtorony díszesen domborodó tetejével. A városházának mind a négy szegletén négy kis torony díszitene a kolosszális épületet. A főtérnek így a városháza lenne a legszebb és legnagyobb épülete.

— **Az iparhatóság köréből.** Az iparhatóság január havi ténykedésében nem kevésbé érdekes szerepet játszik az a kis statisztika is, melyet tegnap a közigazgatási bizottság elé terjesztettek. Ebből tudjuk meg, ebből tájékozhatjuk magunkat, hogy a január hóban negyven új iparossal több lett városunkban, kik önálló iparágak gyakorolhatására a szükséges iparendélylyel látattak el. Ugyancsak e hónap alatt ipartörvény ellenes cselekményért büntetve hét iparos volt, míg munkakönyvet ez idő alatt 82 darabot adtak ki.

— **Eljegyzés.** Báro Fej é r v á r y Imre, min. fogalmazó, Fej é r v á r y honvédelmi miniszter fia, tegnapelőtt este eljegyezte S z i l a s s y Lili kisasszonyt, gr. Dégenfeld József főispán közeli rokonát. Az eljegyzési ünnepély a főispán házában folyt le szűk családi körben.

— **Az adókirovési adatok beszerzésének megsürgetése.** A pénzügyigazgatóság meg van akadva, az adókirovési lajstromokat még január hó 25-ére be kellett volna a városnak terjeszteni s az még máig sem történt meg. A pénzügyigazgatóság legutóbb tartott vizsgálatánál aztán kitűnt, hogy az I. és II. oszt. keresetadó kirovésére alapul szolgáló bevallások a kültelekről még be sem védettek, sőt a Varga-utcán még csak meg sem kezdték. Erről a pénzügyigazgató a közigazgatási bizottságnak jelentést tett, és sürgős intézkedést kért. Az adókirovéséknél alapul szolgáló bevallási iverk beszédésére gátlólag fellépett akadály elhárítása céljából külön végzéssel rendelte el a közigazgatási bizottság és erről S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester értesítették, hogy nyolcz nap alatt a rendelkezésére álló munkaerőt szaporítsa meg. Hát mégis csak kisült, hogy kevés az a hadsereg, mely az adóügyekben ott a városházánál dolgozik.

— **Uj elemi iskolák.** A mérnöki hivatalnál most erősen folyik a munka az új elemi iskolák tervezésén. Eddig már a bárány- és cser-utcák elemi iskoláinak a terve áll készen, mely fiuk, ugyszintén leányok részére is négy tanteremmel s mindegyik iskola külön-külön tanító lakkal is bír. Jelenleg a kis K o s s u t h-utcái és a csapó kerti elemi iskolák tervezésén dolgoznak a mérnöki hivatalban s ha a tanács később elhatározza, mert eddig még nincs intézkedés, ilyen iskolát kap a kadas-utcái rész is.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 13-dik napján délelőtt 9 órakor tartja meg havi ülését, melyen a januári ügyforgalomról beterjesztett kimutatások és jelentések tárgyaltnak. A megyei á l l a n d ó v á l a s z t m á n y ma délelőtt 9 órakor tartott ülést gróf Dégenfeld József főispán elnöklele alatt a vármegye közgyűlési termében.

— **Viharos közgyűlés.** Tegnap éjjel két órakor, mikor más boldog halandó édes álomban pihent, a pinczerek betegségyező pénztárának tagjai közgyűlésre jöttek össze a „Korona“ nagytermében. A közgyűlés iránt páratlanul álló érdeklődést tanusítottak, mert azt óriási pártoskodás előzte meg. A közgyűlésen ez a pártoskodás a veszélyes támadásokat vont maga után s ilyen hangulatban a közgyűlés felette viharosan kezdődött, majd simán, csendesen folyt le. A közgyűlésen összesen 88 tag volt jelen, mikor az ülést W é b e r Izidor alelnök megnyitotta s felolvasta L e n d l b a u e r Kálmán elnök levelét, melyben családi és üzleti elfoglaltsága miatt leköszön elnöki állásáról. S z a u e r Sándor egyleti tag tiltakozott az ellen, hogy az alelnök vezesse az ülést mert a közgyűlést pártoskodás előzte meg s az egyik pártnak éppen ő volt a főkortesé. Javasolja, hogy L e n d l b a u e r Kálmán elnökért egy küldöttség menjen el. Erre zaj támadt, jó része a tagoknak azt kiáltotta: „Nincs szükségünk rá!“ — K ö v á t s Dezső igyekezett e zajban szót venni magának s először is visszautasította S z a u e r tiltakozását. Az alapszabályok az alelnököt feljogosítják arra, hogy az elnök távollétében a közgyűlést vezethesse. W é b e r Izidor pedig azt utasítja vissza, hogy ő főkortes volt, másrésztől örömmel járul ahhoz a javaslatához, hogy L e n d l b a u e

Kálmán tamadt, pedig n L e n d l b a u e r Kálmán pénztár vény, a táv: M venné. stb) a szönet megelö üzletre antiszer melynel lyes sz állitana Maga jogait jelent nappal K o v személy nezetét ténétb seljö e nagy, e most s baráto a ked minden ország asni. J helye, kell, h Dezső csillag Guszlá met. igazgat b e r pénztár részül. Edét v közgyű eljenzé ezzel v mint a félve aláírta a beira az ind februa megny Dr. E jelené itjusa vassa rint ő tik ki felolva deseke három zottsá gálatn B e n voltak rancsn G é z a A vizs akalon tana m dökbar mindj hordó tesen ember csakho duljon elsö iz gálato fogalm k é s d Lámpa ték a ez utt keresé benne

Kálmánért küldöttség menjen. Erre ismét zaj tamadt, a tagok egyrésze püsszegett, másrésze pedig nem adta meg beleegyezését ahhoz, hogy L e n d l b a u e r meghívassék. Ezután a közgyűlés folyt rendesen tovább, a titkári és pénztári jelentéseket meghallgatták, a felmentvény, a tisztikarnak megadták, a felmentvény: Mielőtt a tisztikar választása kezdetét venné... (óriási zaj, Le vele!... Halljuk! stb) a választmánynak eddigi működéséért köszönetet mond. Felemlíti, hogy a közgyűlést megelőzőleg alakult egy klub, mely üzletről-üzletre járva azzal agitált, hogy ő és pártja antiszemita. Ez nem áll, mert az a társaság, melynek szerencsés volt elnöke lenni, tekintélyes számban bírt zsidó tagokat is. A kik ilyet állítanak s bizonyítani nem tudnak, rágalmozók. Maga és társai ezennel el állanak szavazati jogaikról s mielőtt elhagynák a közgyűlést, kijelenti mindnyájuk nevében, hogy a holnapi nappal megszűnnek az egyet tagjai lenni. — K o v á t s Dezső sajnálja, hogy a közgyűlés a személyeskedések áradatában ilyen viharos színezetet nyer. Példátlannul áll ez az egyet történetében, ő tudja mert fellétele óta tisztviselője és tagja volt az egyetnek. Virágzásában nagy, emelkedésében hirneves lett az egyet s most személyes ellenszenv és pártoskodás a jó barátok között is ellenségeket teremt. Igaz, hogy a kedélyek izgatottak, de türtőztesse magát mindenki s ne igyekezzék az egyet az egész ország szakköréi előtt felemelt tekintélyét aláadni. Jótékony egyetnél a pártoskodásnak nincs helye, itt közös összetartás, a humánitás elve kell, hogy urálja a tagokat. Midőn K o v á t s Dezső beszédét végezte a személyes harc kissé csillapodott, de kevésre rá ismét kitört és Tatár Gusztáv pártjával egyhagyta a közgyűlést. Ezután a jelen voltak megválasztottak az igazgatóság tagjai, kik vizsont elnökül: W e b e r Izidort, alelnökül: K o v á t s Dezsőt, pénztárosul: P r i v i t z e r Józsefet, gyógyszerészt T ó t h Bélát, jegyzőül: C s a n á d y Edét választották meg. A megválasztottakat a közgyűlés berendezése után vállra kapták és éljenzés mellett kísérték ki. A viharos közgyűlés ezzel véget ért.

— **Az új félév kezdete.** Ugy a theologiai, mint a jogakadémia az 1892/3-iki tanév első féléve január 31-ikén a kollektivumok és az index aláíratások befejezésével véget ért. Az új félévre a beiratkozások most folynak az akadémiákon, az index aláíratásokat pedig az egyes tanárok február 8. 9. és 10. napjain teljesítik. A félév megnyitót ünnepély febr. 11-ikén lesz, a mikor Dr. E r d ő s József akadémiai rektor-professor jelenlétében az ak. VI. teremben összegyűlendő ifjúság előtt D e z s i Lajos főisk. szenior felolvassa az akadémiai polgároknak előmenetele szerint összeállított névsorát. Ez alkalommal hirdetik ki az akadémiai pályázatok eredményét is és felolvassák az 1893/4 tanévre kitűzött pályák kéréseit.

— **Színházi tűzvizsgálat.** Tegnap délután három órakor a színháznál a tűzrendészeti bizottság kiküldöttéi vizsgálatot tartottak. A vizsgálatnál B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitányt B e e r Kálmán alkaptány helyettesítette, ott voltak még: S z i k s z a y Gyula tűzoltó főparancsnok, P u b b i k Ernő helyettese, S t á h l Géza mérnök s két bizottsági tag. — A vizsgálat során tapasztaltott, hogy a mult alkalommal javításra előirt tárgyak helyreállítása megtörtént. A színháznál azonban a hordókban víz helyett jeget találtak s a bizottság mindjárt ki is adta szigorú utasítását, hogy a hordókban folyton vizről kell gondoskodni.

— **Megották a patkányok.** Tegnap részletesen megemlékeztünk K e m e c s e i Erzsébet embertelen tettéről, a ki új szülött gyermekét, csak hogy attól s azzal együtt szegényétől szabaduljon, az úrszékre vetette. Tegnap délután az első izben már eredmény nélkül folytatott vizsgálatot megújították E r d ő l y István rendőrfőkapitány jelenlétében — emberek segítségével, késő estig végezték a kutatást. Lámpákkal, horgokkal s más eszközökkel keresték a bedobott újszülött gyermek holttestét, de ez uttal is sikertelenül. Még tegnap mielőtt a kereséshez hozzá fogtak, fagyos volt az úrszék s benne és mellette rengeteg patkány tanyázott. A

körülmények tehát azt látszanak igazolni, hogy az új szülött gyermek a p a t k á n y o k m a r t a l é k á v á lett. A rendőrség vizsgálatánál később a törvéyszéki kiküldött vizsgálóbíró: K o l b e n h a y e r Kálmán is jelen volt, aki megelőzőleg a kórházban fekvő anyát hallgatta ki.

— **Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága** f. hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor s folytatva a megye székházán közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Alispáni időszakos jelentés. 2. Az országos törvényterjesztéséről az 1892 évi XXXVII. és XXVIII. törvényekről megküldi. 3. Ugyanaz az 1892. évi XXIX-XXXIII. törvényekről küldi. 4. Belügyminiszter ur folyó évi január hó 23-án 660. sz. a. kelt leirata a hajdu-böszörményi városi takarékpénztár ügyében 1892. évi 193. kgy. sz. a. hozott vármegyei bizottsági határozat tárgyában. 5. A vármegyei közig. bizottság jelentése az 1892. évi decz. hó 12 ik napján tartott ülésében meg nem jelent vál. tagokról. 6. Ugyanannak jelentése a folyó évi január hó 14-ik napján tartott ülésében meg nem jelent tagokról. 7. Ugyanaz, az 1892. év II-ik feléről szóló jelentést betérjeszti. 8. Csege község előjáróságának jelentése Kovács Albertnek a választott vármegyei bizottsági tagságról lemondásáról. 9. Gróf Dégenfeld Gusztáv ur hasontárgyu lemondása. 10. Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán jelentése a Debreczen Nagy-Létai helyi érdekű vasut létesítésére alakult bizottság kérvénye tárgyában. — s ezzel együtt 11. M.-Pécs község képviselőtestületének idevonatkozó kérvénye. 12. Ugyanannak jelentése Osváth Ferencz vármegyei bizottsági tagnak a pénztár vizsgáló küldöttségi és igazoló bizottsági tagságokról lemondása folytán üresedésbe jött helyek választás utján betöltése tárgyában. 13. Ugyanannak jelentése Császy Gyula legfőbb adófelvétel alapján volt bizottsági tag elhalálása folytán Harsányi Dezső behívásáról. 14. Ugyanannak jelentése néhai Nagy József volt árvaszéki iktató s kiadó által élvezett tisztifizetés egy negyed részének a temetés költségei fedezésére özvegye részére kiutalás tárgyában. 15. Ugyanaz, Belügyminiszter urnak 99139/1892. sz. a. H.-Böszörményben újonnan építendő közvágóhid helyére vonatkozó leiratát s az ennek folytán intézkedéséről szóló jelentést betérjeszti. 16. Ugyanannak jelentése a járási főszolgabírók és r. t. polgármesterek 1892. évi pénzügyi számadásának megvizsgálásáról. 17. Ugyanaz, Szily József H.-Böszörmény városi állatorvos oklevelét betérjeszti. 18. Ugyanaz az 1892. Deczember havi és 1893. évi január havi pénztár-vizsgálatokról felvett jegyzőkönyveket betérjeszti. 19. A vármegyei pénztárak váratlan megvizsgálásával megbízott küldöttség jelentése eljárása eredményéről. 20. Tiszti főorvos jelentés Miklovicz Bálint Szovath község orvosának egyetemes orvostudgari oklevelének kihirdetése tárgyában. 21. Ugyanaz a vármegye közegészségi állapot javítása céljából szükséges hatósági intézkedések tárgyában. 22. Dr. Varga Géza vármegyei tiszti főorvos 3 havi szabadságidő engedélyezés iránti kérvénye. 23. Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye közönségének megkeresvénye a járványok elleni védekezést szabályozó törvény alkotása iránt a képviselőházhoz intézett feliratának partolása végett. 24. Váczai Gábor és társai valamint Sós János felebbezéseik H.-Szoboszló város képviselő testületének B. Nagy Károly részére gőzmalom helyet engedélyező 117/1892. kgy. sz. a. kelt határozata ellen. 25. Pénztáros István rendőrfőkapitány s Fehér Gábor rendőrfőkapitány felebbezésük H.-Szoboszló város képviselő testületének az 1893. évi költségvetés tárgyában 120/1892 kgy. sz. a. hozott határozatának a városi gyalogrendőrök létszámára vonatkozó része ellen. 26. Tőkés Károly, Mártha Sándor és Tőkés Endre utmesterek felebbezése a vármegyei nyugdíjintézet választmánynak 10817/1892. sz. a. kelt határozata ellen. 27. Deutsch Arthur városi mérnök felebbezése H.-Böszörmény város képviselő testületének — 4 szavattus kut javítására vonatkozó folyó évi 13. kgy. szám alatt kelt h a t á r o z a t a e l l e n. — 28. B.-ujvárosi j. főszolgabíró felvilágosító jelentése a Jánossy Lajos volt h.-v.-pécsi jegyző által elkezelt 2562 frt 72 kr. erejéig bekebelezett zálogjog töröltetése iránt. 29. Ugyanaz H.-Dorog község képviselőtestületének a vendéglő és külső korcsma bérbeadására vonatkozó 1892. évi 284.

kgy. sz. a. hozott határozatát betérjeszti. 30. H.-Nánás város polgármestere a városi képviselőtestületnek az árvaszékekhez egy iruoki állás rendszerezésére vonatkozó 1892. évi 208. kgy. sz. a. hozott határozatát betérjeszti. 31. B.-ujvárosi j. főszolgabíró, B.-Ujváros község képviselőtestületének Nagy Károly 100 frt tartozásának telekkönyvi törlesztésére vonatkozó 1892. évi 18. kgy. sz. a. hozott határozatát betérjeszti. 32. Ugyanaz, ugyanannak Berzék József h.-ujvárosi lakos részére törleszi engedély kiadására vonatkozó 1892. évi 5. kgy. sz. a. kelt határozatát betérjeszti. 33. H.-Böszörmény város polgármestere a városi takarékpénztári közgyűlés 1892. decz. hó 20-án felvett jegyzőkönyvét az 1891-ik évi mérleggel együtt betérjeszti. 34. H.-Nánás város polgármestere az ideiglenes vágóhid használatáért járó vágatási díj tárgyában készített szabályrendeletét betérjeszti. 35. H.-Böszörmény város polgármestere a városi képviselőtestületnek a vármegyei építkezési szabályrendelet 6-ik § a megváltoztatására vonatkozó indítványát betérjeszti. 36. H.-Nánás város polgármestere a H.-Nánás városában letelepülni akarók, vagy a községi kötelekbe magukat felvétetni kívánók kötelesegeiről és általuk fizetendő díjakról készített módosított szabályrendeletet betérjeszti. 37. Nádudvari j. főszolgabíró Nádudvar község utcaszabályozási és építészeti szabályrendeletéhez tartozó térképet — a beadott felszólalásokkal — betérjeszti. 38. H.-Böszörmény város polgármestere Ercsey Gábor okleveles gyógyszerésznek H.-Böszörményben egy gyógyszerár felállítására engedélyezése iránti kérvényét betérjeszti. 39. Schuk Józsefnek belügyminiszter ur által leküldött hasontárgyu kérvénye. 40. H.-Nánás polgármestere a városi képviselőtestületnek Vizer György és Vitéz László fizetéses tűzoltók fizetésének felemelésére vonatkozó folyó évi 12 kgy. sz. a. kelt határozatát betérjeszti. 41. B.-Ujvárosi j. főszolgabíró H.-Hadház község képviselő testületének Vajda Balint volt város-gazda igazolt kiadásaira vonatkozó CC. 2401/1892. kgy. sz. a. kelt határozatát betérjeszti, Főszámvevő jelentése: 42. Kaba község 1891. évi takarékmagtári és pénzügyi számadása megvizsgálásáról. 43. Kaka község 1891. évi szegényalap pénztári számadása megvizsgálásáról. 44. Leitner sarolta h.-dorogi illetőségű debreczeni lakos segélyezés iránti kérvénye. 45. Orosz Jánosné Barcza Borbála debreczeni lakos segély iránti kérvénye.

— **Czigánybál.** A farsangból, mely annyit elvet és annyit fáradságot ad, a cigányok sem akarnak kimaradni. Miután a legújabb összeírás szerint a magas kormány hivatalosan is tudomásul vette létezésüket, R á c z Károly deák „népzenész-társaság“-a, igazában pedig ez sokkal szebb: cigánybandája, folyó hó 12-én a „Korona“ dísztermében „czigánybál“-t rendez. Aki tehát igazán fesztelenül akar mulatni, az ne hiányozzék a „Czigánybál“-ból. Igaz, hamisítatlan jövedély csak bennük bohémekben van.

— **Hány katonánk van?** Erre a kíváncsi kérdésünkre megfelel a város polgármesterének, S i m o nffy Imrénének az a kis statisztikai kimutatása melyet a tegnapi nap folyamán a közigazgatási bizottság előtt olvastak fel. E szerint városunkban közhadseregbeli katona van 1169, míg honvéd 788. Összes katonai létszám tehát 1957.

— **Születési statisztika.** 1893. január 29 től február 4-ig születettek városunkban: ref. vallású 36 ebből fiú 26, leány 10, törvényes 26, törvénytelen 10, élve született 32, halva 4. — Róm. kath. vallású 8, ebből fiú 5, nő 3, törvényes 7, törvénytelen egy, mind élve született. — Ag. ev. vallású született egy törvényes lány. — Izraelita szül 4, fiú 1, leány 3, mind törvényes. — Aut. orthogox szül. 2 törv. fiú.

— **Az oláh jogászok ügye.** Az oláh jogászok ügyében a jogakadémia becsületszék által hozott s lapunk tegnapi számában közölt ítéletet a tanári kar nem erősítette meg. A becsületszék azt határozta, hogy Lukács mellett tüntető, sőt magukat Dr. L u c a c i u Lászlóval egy fényképen m e g e r ő k i t ő négy oláh jogász közül P o p u Sándor az akadémiából kitiltassék, B ó j t a Spiridon és U r d e a Györgye az összes ifjusági egyesületekből való kizárás mellett 15—15 frt pénzbírság fizetésére köteleztessék; M a l a j u Titusz pedig szigorú megdorgálásban részesüljön. A jogakadémiai becsületszék ezen határozatát megerősítévégett a főiskola akadémiai tanácsához terjesz-

tette fel. És az akadémiai tanács a becsületszék ítéletét tulszigorunak találta akkor, midőn a szomszéd Nagyváradon Ardeleán Jusztin 4 éves joghallgatót az akadémiából kitiltották csupán azért, mert román politikai lapba dolgozott. Ezekkel az oláhokkal szemben, kik külsőleg is kifejezést adtak annak, hogy a Lukács László politikai hitvallását hiszik és vallják, kegyelmet gyakorolt a tanári kar és a becsületszék által kitiltatni véleményezett Popu Sándort nem tiltja ki, Urdea Györgyöt és Bojta Spiridiont pedig a 15-15 frt pénzbírság fizetésének terhe alólfelmenti. A tanári kar a büntetést a következőképp állapította meg: Popu Sándornak, a kiról különben is tudva van, hogy elakar menni az akadémiáról — távozást ajánlja, Bojta Spiridiont, Urdea Györgyöt és Malajju Tituszt pedig megdorgálja és az eljárási költségekben egyetemleg elmarasztalja.

— **A közkórház betegei.** A városi közkórházban nincs hely. Ezt konstatálja a főorvosi jelentés is, melyet a városi tanács elé terjesztett. E szerint a múlt hóban folyton 110—138 között váltakozott a kórház betegeinek a száma.

— **A tankötelességek statisztikája.** E ötvös K. Lajos tanfelügyelő egy kis statisztikai kimutatást állított össze a debreczeni tankötelességről. E szerint volt tanköteles 8210, a népszámlálás azonban 10661-et talált, különbség tehát 2541 volt. A kisdetek száma összeírás szerint 1750-et tesz ki, míg a népszámlálás adatai szerint 3453. különbség 1659. Hiányzik tehát a múlt évi összeírásból a népszámlálás aprotált adataival szemben 4236, mely különbség 30%-ot tesz ki.

— **Óratolvaj.** L. helybeli ékszerészhez, még a múlt hóban beállított egy 12—13 éves ifju és egy ezüst órat akart láncostul eladni. Az ékszerész gyanakodott és az órat nem vette meg, de nem is adta vissza a fiúnak, hanem azt mondta, hogy jöjjön el érte a tulajdonosa. L. azonban hiába várta a tulajdonost, nem akart jelentkezni senki az óráért. L. ekkor beszolgáltatta a rendőrséghez az órat, a hol azután kisütötték, hogy az órat a tulajdonosától Nagy József 12—13 éves fiu ellopta és L. ékszerésznél akarta értékesíteni. Most Nagy József ügyét áttették a kir. ügyészséghez.

— **Halálozások január 29-től febr. 4-ig.** Özv. Nyiri Józsefné Farkas Sára leánya Eszter (csapó-u. 490. sz.) 20 éves, szervi szivbaj. Szőke Károly és Rákosi Erzsébet halva született fiok, (csapó-u. 3143. sz.) Szabó Anna (péterfia-u. 957. sz.) öt hónapos, vele született gyengeség. Józsa János (péterfia 344. sz.) 44 éves, szervi szivbaj, Varga Julianna (csapó-u. 3118. sz.) két hónapos hörghurut. Bucsai Sándor (csapó-u. 3051. sz.) 4 és fél éves, véletlen esemény általi halál. Özv. Kun J. né (Borz u. 1294.) 66 é., ref. agyszélhűdés. Balog Sándor (vendég u. 3352. sz.) két és fél éves, ref. görcsök; Bauer Polykarp (hatvan u. 1563. sz.) 3 napos rk. veleszületett gyengeség; Szegedi Mari (N.-uj u. 1689. sz.) 6 hó ref. tüdőhurut; Molnár József (Homokkert I. járás 96. sz.) 7 hónapos ref. tüdőhurut; Tóth Mihály (Csapókert II. 140. sz. a.) két és fél éves ref. tüdővész; Bene Ferencz (N.-mester u. 1353. sz.) 6 hó, ref. görcsök; Schwarcz Salamonné (hatvan-u. 1569. sz.) 48 éves izr. hashártya lob; Hankó Margit (n. mester 1238) 3 hó, ref. görcsök; Végh Agnes (Rössler téglagyára) 9 hó, rk. tüdőlob, Kaszás Ferenczné (varga-utca 2399) 67 éves református szervis szivbaj. — Özv. Fodor Sándorné (Kossuth utca 2760. sz.) 66 év ref. tüdő hurut; Özv. Simai Imréné (varga u. 2302. sz.) 74 év szervi szivbaj; Özv. Bogdán György ref. apolda) 81 év ref. guta ütés; Komádi Lajos (varga u. 2338. sz.) két hónapos ref. tüdő lob; Özv. Szabó Ferenczné (Kossuth u. 103. sz.) 83 éves ref. aggkór.

— **Felülfizetések.** A gazdaszál alkalmával felülfizettek önagysága V e c s e y Imréné urnő 100 frtot a bál költségeinek fedezésére, mélt. Dr. Wolafka Nándor 10 frtot. Ezenkívül: Domokos Kálmán 5 frtot. Békényiné 5 frtot, Pongrácz Géza 5 frtot, Özv. Hegyi Mihályné 3 frtot, Buzás Elek 2 frtot, Tóth Istvánné 3 frtot Varga Ferencz 2 frtot, Kovács Géznáné 1 frtot, Dr. Szabó N. 1 frt, Brnát István 1 frt, ifj. Csicsó Sándor 1 frt, Szöllőssy Imréné 1 frt. A rendezőség.

— **A „Zion” debreczeni betegsegélyző egyesület** pénztára javára f. hó 2-án rendezett tánc-

vigalom nemcsak erkölcsi tekintetben volt a leg-sikerültebbek egyike, hanem az anyagi siker is felülmulta a hozzáfűzött várakozást. Az alábbiakban van szerencsénk azon tisztelt urnők és urak névsorát közölni, kik felülfizetésekkel sziveskedtek az anyagi sikerhez hozzájárulni: Felülfizettek: 10 frtot Reichman Armin, 5—5 frtot Stern József, Weichinger Károly, Freustadt Bécs, 4 frtot Krémer Jakab, 3—3 frtot Schwarcz Vilmos, Stern Győző, Rosenthal Dániel, Dr. Popper Mór, Dr. Balkányi Miklós, Dr. Burger Péter, Falk Lajos, Erős Jakab, Alter Sándor, Schwarcz Alajos, Kohorn Sulez, Emerich Arnold, 2—2 frtot Turay Farkas, Weisz Sándor, Dr. Balkányi Emil, Friedman Jaques, Weisz Jakab, Dr. Freund Jenő, Keiner Adolf, Markus Miksa, Dr. Fejér Ferencz, Dr. Weisz Bernat, Harti Andor, Berger Jenő, Fried Lajos, Bechert Manó, Markovits Károly, Tafler Ignác, Mihalovits István, Lusztig Dezső, Weisz Léviné urnő, Schwarcz Fülöp, 1—1 forintot Schwarcz M. L., Schwarcz Károly, Schönberger Vilmos, Wieder Sámuel, Weisz Lázár, Kovács Dezső, Kellner Zsigmond, Deusch Ignác férfi szab., Weisz Lajos Érmihályfalva, Roth Adolf Bécs, Abernálder H., Hajnal Samu, Lusztig Samu, Muraközy Károly, Lusztig Béla, Kellernám N., Steuer Gyula, Neiman Sámuel, Spilern Miksa, Fáy Béla, Lövy Bernat, Szégal Zsigmond, Glük Adolf, Brüll Adolf, Glük Géza, Elsner Henrik, Rasenberg József szall., Stark Ignác, Bernat Jenő, Vági Sámuel, Roth Ignác, Markus József, Nasch József, Berger Bertalan, Saer Mór, Klein Jakab, Konh Lipót, Popper József, dr. (Popper) Bakonyi Samu, Rázser Lajos, Sarger József, Szentpétery István, G. S. Stern Armin, dr. Hütter Károly, Velkovits Mór, Schönfeld A. Rudolf, Maretti, Lövy Henrik, dr. Popper Alajos, Boros Izidor, Weinberger Sándor, Kurcz Dávid, dr. Glük Lajos, dr. Glük Géza, Neuman Lajos, Vass Ede, Szerdahelyi Adolf, Weisz Károly, Fisch Lajos, Rosenthal Sándor, Schirf Jakab. 50—50 krt Eisenberger Jakab, Braum Adolf, Weisz Dávid, Wenyige Adolf, Bach Jakab, Felbman József, Feingold Ignác. Összesen 17 frt — kr. Fogadjuk mindannyian egyenként és egyetemleg hálás köszönetünk nyilvánítását. Végül köszönetet mondunk azon t. urnőknek és uraknak, kik a jegyek elárusítása körül fejtettek ki elismerésre méltó buzgóságot. Különösen kiemeljük Schwarcz Alajosné urnőt, ki a nemes célhoz méltó buzgósággal járt el tisztjében és a fáradozásnak megfelelő sikert is elérte. A rendezőség.

— **Az időnyhez.** A Maager Vilmos féle valódi tisztított dörmájolaj — a sokféle utánzások megakadályoztatása szempontjából — ezután csak olyan palackokban hozatik forgalomba, melyek külsőleg egy törvényileg védett oly zárószalaggal vannak elátva, melyeknek mintája a lapunk mai számában megjelent hirdetésben is le van rajzolva. Tehát azok s betegek, akiknek az orvos a Maager-féle dörmáj olajat rendelte — utasításnak viasza mindent, mely e záró szalaggal el nem látva, mert ez hamisítvány.

## Színház.

\* **Az ember tragédiája,** Madách Imre műremeke, melyet nemcsak a chovinizmus, de a művelt nemzetek összes műbíráói egyenlő értékű munkának vallottak Goethe Faust-jával, a Paulay Ede jelenetében kétszer egymásután: vasárnap és hétfőn, került színre színházunkban. Vasárnap a közönség zsufolásig megtöltötte a nézőtérrel, ezzel a legfényesebben demonstrálván ama halfelfogás ellen, mintha a debreczeni közönségnek nem lenne érzéke a klasszikus szép iránt. Az a feszült figyelem és az a fel-felhangzó taps, legjobb bizonyítékok a mellett, hogy a mi közönségünk nemcsak nem idegenkedik a drámatól, de sőt sokkal szivesebben nézi azokat, mint a ledér operetteket és énekes francia vígjátékokat.

Ezt nagyon jó lenne nemcsak a művezetőségnek, de a színházi bizottság azon tagjainak is megszivlelni, a kik arra vannak hivatva, hogy a műsört megállapítsák; talán mégis kikerülhet lenne eképp az a monoton dolog, hogy az egész hét műsora csupa énekes darabokból legyen összeállítva.

A két egymásután következett napon tartott előadások közül a vasárnapiról kell első sorban megemlékeznünk. — A darab főalakja:

Aádm, méltó személyesítőt lelt Peterdiben, csak azaz egy és pedig lényeges hibát leltük alakításában, hogy néhol tulságosan halkítja szavait és jelentéktelenebb szavakat mond el emelkedettebb hangon. Evával Szilágyi Berta birkózott meg és pedig diadallal. Luciferben Balassa adta annak a bizonyítékát, hogy értelmes színész, ki diszkrét vonásokkal is képes hatni és a tagadás szellemének démoni voltát kiténtetni. — Kisebb epizód szerepekben Rónaszékinek, ki a párizsi képből valóban az életből veti petroleuse-t mutatott be, Fenyvesi és Tompa tünnek ki. A képek ügyes rendezésre vallanak; csak a segédzsemet az, mely nem eléggé élénk és mely nem akart beilleszkedni a keretbe.

A tegnap esti ismétlésnél az előadók egy kis fáradságot lehetett tapasztalni és a mi kissé furcsa, a páholyokban, különösen a földszintiek egynémelyikében valóságos kaszinó-tracsacs keletkezett. Más színházaknál ez ugyan meg sem is történhetik; de ha mégis megtörténik, a csöndzavarókat ki szokták nézni a színházból. Nálunk szabad a hangos szó és e jusson ajánljuk figyelmébe a rendőrségnek ezeket a csöndzavarókat.

\* **Színházi hírek.** Színházunkban erősen készülődnek a „Szultán”-ra, Verő György új operettjére, mely minden primadonnánkat elfoglalja. A czimszerep R. Réthy Laura asszony kezeiben lesz, Roxelant Orley Flóra és Déliát Egri Stefánia játsszák. Az énekpróbákkal már annyira előrehaladtak, hogy nemsokára a színpadi próbák is megkezdhetők lesznek.

Énekes darabokból előkészültre kitűzték még: A remete csengetyűje (Villars dragonosai) opera; Királyfogás, Marcsa, az ezred leánya operettek, Vasgyáros, Froufrou, A nagyzás hőbortjai, drámai művek.

## Ingatlanok forgalma

a debreczeni kir. törvényszék mint telekalkönyvi hatóságánál f. évi jan. 28-tól febr. 4-ig.

1. Fekete Ferencz és neje Berta Eszter veszik Fekete Gábor és társai homok-utca 3638. sz. házat 320 frtért. — 2. Rácz Lajos és neje Berki Etelka veszik Kálló Zsuzsanna és társa 2901. sz. házat 300 frt. — 3. Fülöp József és neje Matkó Mária veszik Bogdány István hadház utca 895. sz. házat 2000 frt. — 4. Terdik István és neje Faragó Mária veszik Végh Mihályné Jóna Zsuzsanna majorsági földét 300 frt. — 5. Balázs Sándor és neje Sarkadi Eszter veszik özv. Debreczeni Józsefné Szakál Zsuzsanna homok-utca 3020 sz. házat 650 frtért. — 6. Fényes Gyula veszi Keresztényi Imréné Kecskés Irén varga-utca 2255. sz. házat 12 800 frtért. — 7. Özv. Katona Istvánné Szabó Erzsébet veszi özv. Nagy Ferenczné Kocsis Johanna és tsai szegletes utca 76. sz. házat ondódi földével 2700 frt. — 8. Rozenberg Salamon és neje Schwarcz Lina veszik, Kohn Adolf homok-utca 2942. sz. házat 900 frtért. — 9. Burai József veszi, Burai Józsefné Geréb Julianna cserepes-utca 1342. sz. házat és ondódi földet egyharmadát és köntös-kerti szőlője 1/3 rész illetőségét ajándékozás czimben 1000 frt értékben. — 10. Deák István és neje Kiss Julianna veszik, Simonffy Emil ondódi földét 1700 frtért. — 11. Andirkó Gábor és neje Pethő Zsuzsanna veszik, a debreczeni takarékpénztár csapókerti szőlőjét 500 frtért. — 12. Rácz Bálint és neje Nádasdi Sára veszik, Nagy Eszter és Nagy Mária ondódi földét 1000 frtért.

## REGÉNYCSARNOK.

### Hazugságok.

— Regény. —  
Irta: Bourget Paul.

— De ön nagyon is ravasz! Önt nem csalják meg! — mondá Zsuzsanna finom gunnyal.

A báró mosolygott kedvese ezen hízegésén. Még ha bizalmatlansága felkeltetett volna, ugy ezen mondat bizonyára ismét elaltatta azt. Még a legtapasztaltabb férfiak is megsebezhető ponttal bírnak t. i. a húsággal.

Desforges látogatása ma a szokottnál tovább tartott.

Egész csomó klub újságokat beszélt el.

mialatt Zsuzsánna ezen vagy azon ürügy alatt fel- és lejárt a szobában a levélre pillantgatva, melyet, miután Desforges távozott, ujjongva vett kezébe.

„Egészen kitűnő barát” sosogá „de egy országos csapás!”

Tizennégy napi szenvedély elegendő volt, hogy a háladatlan ezen fokáig hozza; kárpolitolta magát az épen kiállott nyugtalanságot az által, hogy mondatról-mondatra, szóról-szóra olvasta a fiatal ember túlaradozó levelét.

„Miután szeret engem” — írta René — „ugy legyen részvétellel saját magára iránt, ha már irántam nem.”

— Nem — mondá Zsuzsánna — még nem. Ezen, a legnagyobb szenvedélyről tanuskodó levél mindenestre csak egy választ eredményezhetett: felszólítania kellett volna René, hogy ismét látogassa meg; ő azonban ott akarta vizontlátani, a szűk otthonban, melyet oly részletesen leirt előtte.

Azon ürügy alatt, hogy az öngyilkosságtól vissza tartsa, látszólag eszmélet nélkül siet oda.

De csak a harmadik levél nyujtsa ezen ürügyet, melyet a vizontlátás örömeinek előérzetében — várt.

Igen, ezen harmadik levelet égő sóvárgással várta. Nyilsebesen repültek az órák. A házon kívül ékeztet, a színházba ment, látogatásokat tett, mindig csak azon gondolatától uralva. Kedvező véletlen folytán, Desforges nem kényszerítte a „Rue du Mont-Tabor”-ban való megjelenésre. De azért jól tudta, hogy mint René kedvese is, köteve volt ezen emberhez, ki anyagi szükségleteinek egy részét fedezte.

Végre megkapta a harmadik levelet is. Ez oly vigasztalanságot árult el, hogy még ezen kaczer nő is a levél másodszeri olvasásánál az előbbieknél nagyobb félelem kizozta, hogy René életének tényleg véget vehet.

Habár következtethette, hogy azon esetben, ha a köitő öngyilkossági szándékkal foglalkoznék, úgy bizonyára arról legelőbb is őt értesítené, mégis halálos bizonytalanság és aggodalom tölti el, midőn délutáni 2 órakor René lakasa felé közeledett.

A levelet az nap reggelén kapta meg. — Egy pillanatra megállott, bámulva ezen elrejtett párizsi negyedet, mint Klaudet — midőn René először meglátogatta — megbűvölte ezen festői látvány hatása.

A téli égboltozat hideg, szürke és komor volt; a fák agai kopárok. Néhány gyermek játszadozott a törmelék közt és csengő hangjuk visszhangzott e pusztán csendesesen. Ezen bekés utca sajátsága, bátor tette, és az e feletti eredmény bizonytalansága, mindez hozzájárult, hogy az izgatottság azon fokát elérje, melyre csak képes volt.

Egy bizonyos, a körülmények által határolt tény bátorra és merészszé tette terve kivitelénél.

Csengetett. Nehéz léptek hallatszottak és a szolgáló kinyitá az ajtót. A cseléd által oly nyiltan kifejezett bámulat felett Zsuzsánna más körülmények között nevetett volna.

(Folyt. köv.)

**Legujabb.**

**Móricz Pál bűnügye.**

Budapest, febr. 7. (A „Debr. Hirlap” eredeti távirata.) Két évvel ezelőtt Móricz Pál volt országgyűlési képviselő ellen egyik hitelezője család bukás miatt bűnvádi följelentést tett. A bűnügyi vizsgálatot már befejezték — s a nagyváradi királyi ügyészség, mint levelezőnk táviratozza, most Móricz Pálnak csalárd bukás miatt vád alá való helyezését kéri. Móricz Pál ellen néhai Stern Gyula emelte a legsúlyosabb vádat. Azt állította ugyanis, hogy Móricz Pál n.-bajomi birtoka bérléte fejében kapott nyolc ezer forintot elkaskasztotta. Rottmann Jakab, Stern ügyvédje, Szilágyi Dezső igazságügyminiszternél volt kihallgatáson, mire az igazságügyminiszter a törvényszéknél megsűrgette a vizsgálat befejezését.

**Idegenek névsora.**

**Bika szálloda.**

Hanenkomp kdő, Bécs, — Veiner kdő, Bpest, — Bertha J. Nyiregyház, — Gr. Lónyai bírt, Bpest, — Br. Fejérvári Bpest, — Grünbaum kdő, Bpest, — Sinyei kdő, Bpest, — Zimerman kdő, Bpest, — Hacker kdő, Bécs. —

**Angolkirálynő szálloda.**

Házle Endre utazó, Bécs, — Dr. Humanovits Varanó, — Rozenberg Vilmosné Derecs-Pusztán, — Mandel Berta Derecske. —

**Frohner szálloda.**

Gelb utazó Bpest, — Perl A. ut. Bpest, — Rozenberger Jakab ut. Bécs, — Rozenberger Sándor borkdő. Kis-Marton, — Stern József ut. Bpest, — Markovics Szatmár, — Majer ut. Bpest, — Grósz kdő, Szoboszló, — Schneek kdő, Szoboszló, — Fischbein kdő, Szoboszló, — Adler Adolf ut. Bpest, — Voifman Jeni Ujváros, — Pauer kdő, N. Varad, — Lichtner Szováth, — Schwarz H.-Hadház. —

**DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ**

II. Idény bérlet 111-ik szám. VI. Kis bérlet 11-ik szám. Páratlan. Páratlan. Szerdán, 1893. február hó 8-án.

**Lili.**

Énekes szimfonia 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Milaud, fordították: Fay J. Béla és Éva Lajos. Zenéjét szerezte: Hervé. (Karmester: Delin. Rendező Peterdi.)

Holnapután Csütörtök, 1893. Február 9-én bérlet-folyamban.

**Angot aszony leánya.**

Operette 3 felvonásban.



Csak akkor valódi, ha a háromszögű palacsk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan! Maager Vilmos-féle valódi, tisztított



**MÁJOLAJ**  
Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerész uraknál, valamint Rickl J. Zelmos és Geréby Fülöp urak kereskedésében. (Lagerhaus) Főraktár és föelárutás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS, Bécs, III/3., Heumarkt 3.**



Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használatnak az altesti szervek betegégeinél, hönnyen hashajtók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártalmatlan.

**székrekedéseket**

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacskok dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtiszteltó bizonyítványokkal lettek kitértetve.

Egy 15 labdacskot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdacsk) ára csak 1 frt 0: é.

**ÓVAS!** Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszerész „zum heiligen Leopold” nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igen kell figyelni, hogy ne rossz, s nem semmi eredményt fel nem mutatható, de épenséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet labdacskokat kell kérni és ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva. — Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold” des Neustein Ph., Belváros.

Ecke, der Planken Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben Rothschnek V. Enji és Tóth Béla (előbb Göltl Nándor), Balázs Ödön, Mihalovits István, Tamássy Béla és Füleki Pál gyógyszerészárában.

# Rickl József Zelmós

## DEBRECZENBEN

ajánl petroleumot (tisztá nem gyulékony)

liter számra 16, 18, és 20 kr.  
Császár-olajat . . . 26 „  
Király-olajat . . . 30 „

továbbá :

Magyar és Francia cognacot, Cuba, Jamaica és Ananás rumot, Pecco, Mandarin, Császár melang, Souchong teát, tea süteményeket, déli gyümölcsöt, legfinomabb cukrot, kávé, csokoládét és minden fűszer szakmába tartozó árukat a legjutányosabb napi áron.

# PSERHOFER J.-féle

## gyógyszertár

BÉCSBEN I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. a „zum goldenen Reichsapfel.“

### Vértisztító labdacsek

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszorból ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika vértulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.  
Tekintetes ur!  
Alulírt kéri, hogy felelte hasznos és kitűnő vértisztító labdacseiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.  
Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.  
Tekintetes ur!  
Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacsei kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatos labdacseket nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért egyszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.  
Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.  
Mélyen tisztelt ur!  
A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vikórágban, már életét is megunta, melyről egybéként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacseiből s azoknak állandó használatára folyán tökéletesen kigyógyult.  
Legjobb tisztelettel,  
Weinzeittel Josefa.

Eichengraberamt, Cöhl mellett, 1889. márcz. 27-én.  
Tekintetes ur!  
Alulírt kéri, hogy 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiből. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacsek értéket felett és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmeglehetőbben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerint használatára Önt ezennel felhatalmazom.  
Teljes tisztelettel  
Hahn Ignác.

Gotschderf, Kolbach mellett, Szilázia 1888. okt. 8-án.  
T. ur!  
Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiből egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacseinek köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem 31 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel.  
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pscherhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvétei küldésnél 1 frt 10 krt. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beiktatásánál (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag, 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kértik csakis Pscherhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és csakis azok tekiathetők valódinak, melyeknek használati utasítása a Pscherhofer J. névalá írással fekete színben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színben van elaláva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb min.

A fenti különlegeségek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapest, Király-utca 12 szám.

den köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincz-agybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzagatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tanochininhajken és Pscherhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Altalános tapasz Stuedel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjknakcz, sebes vagy gyaladt mell vagy más bajknál mint kitűnő szer lön kipróbáva. 1 tégey 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pscherhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő háziszor, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életessencia (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenremű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegecsével 21 kr. 12 üveg 2 frt.

Altalános tisztító-só Bulrich A. W.-tól. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörzés, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tarja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszeresztenek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Török József gyógyszerész urnál Budapest, Király-utca 12 szám.

Van szerencsém tudatni a t. cz. nagyérdemű közönséggel, miszerint a legjobb

## bel- és külföldi gyártmányu zongorák,

nálam nagyválasztékban a legjutányosabb gyári áron kaphatók. — Továbbá a szélesebb körökben elterjedt ARISTON és MERNOPAN hangszerek javításait elvállalom, valamint átjátszott zongorák becserélését és zongorák bérbe-adását előnyös feltételek mellett eszközölöm.

Ugyszinte zongora javításokat és hangolásokat, valamint eddig is kellő szakértelemmel és pontossággal teljesítendek.

Debreczen, 1893. január 12.

Szendró Sándor,  
zongorakészítő,

Nagy-várad-utca 2123. sz. a.

# A Telefon

hálózatba való belépés megkönnyítése céljából rövidebb időre is lehet előfizetni.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a telefon vállalat központi irodájában Kossuth (czeg-léd) utca 31. sz.

